

Súd: Okresný súd Vranov nad Topľou
Spisová značka: 3Csp/76/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8819201235
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 09. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Milan Vaľuš
ECLI: ECLI:SK:OSVT:2020:8819201235.7

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Vranov nad Topľou sudcom JUDr. Milanom Vaľušom v spore žalobcu: V. W., K.. XX.XX.XXXX, O. W.. V. A.Á. XXX/X, XXX XX W. V., proti žalovanému: PROFI CREDIT Slovakia s.r.o., so sídlom Pribinova 25, 824 96 Bratislava, IČO: 35 792 752, zast.: JUDr. Andrea Cviková, s.r.o., Kubániho 16, 811 04 Bratislava, IČO: 47 233 516, o určenie neplatnosti dohody o zrážkach zo mzdy a o návrhu na vydanie neodkladného opatrenia, takto:

rozhodol:

I. Súd u r č u j e , že Dohoda o zrážkach zo mzdy (iných príjmov) dlžníka č. XXXXXXXXXXXX zo dňa XX.XX.XXXX je neprijateľnou zmluvnou podmienkou a je n e p l a t n á .

II. Súd u r č u j e , že zmluvná podmienka uvedená v bode 8.1. Zmluvy o spotrebiteľskom úvere č. XXXXXXXXXXXX zo dňa XX.XX.XXXX v znení: "V prípade omeškania Dlžníka (Spoludlžníka 1, Spoludlžníka 2) s úhradou mesačnej splátky alebo jej časti alebo záväzku podľa Dohody o poskytovaní služieb, ak bude uzavretá, je Dlžník (Spoludlžník 1, Spoludlžník 2) povinný zaplatiť Veriteľovi zmluvnú pokutu vo výške 0,04 % dlžnej sumy za každý deň omeškania (t.j. 14,6 % p.a.). Ak sa z dôvodu omeškania Dlžníka (Spoludlžníka 1, Spoludlžníka 2) s úhradou mesačnej splátky o viac ako tri mesiace stali podľa článku 13 ods. 13.1. písm. a) tejto Zmluvy o revolvingovom úvere okamžite splatnými všetky záväzky Dlžníka (Spoludlžníka 1, Spoludlžníka 2) podľa tejto zmluvy a/alebo Dohody o poskytovaní služieb, je Dlžník (Spoludlžník 1, Spoludlžník 2) povinný zaplatiť zmluvnú pokutu vo výške 0,04 % dlžnej sumy za každý deň omeškania (t.j. 14,6 % p.a.)", je neprijateľnou zmluvnou podmienkou a je n e p l a t n á .

III. Súd u r č u j e , že spotrebiteľský úver poskytnutý na základe Zmluvy o spotrebiteľskom úvere č. XXXXXXXXXXXX zo dňa XX.XX.XXXX je bezúročný a bez poplatkov.

IV. Žalovaný je p o v i n n ý zaplatiť žalobcovi náhradu trov konania vo výške 100% s tým, že o výške trov konania rozhodne súd samostatným uznesením po právoplatnosti rozsudku.

o d ô v o d n e n i e :

1. Žalobca sa podanou žalobou domáhal vydania rozhodnutia, ktorým by súd určil, že Dohoda o zrážkach zo mzdy k úverovej zmluve č. XXXXXXXXXXXX zo dňa XX.XX.XXXX uzavretá medzi žalobcom a žalovaným je neplatná; aby určil, že úver poskytnutý zo zmluvy o úvere č. XXXXXXXXXXXX zo dňa XX.XX.XXXX je bezúročný a bezpoplatkový, alternatívne, že súd určuje, že zmluva o úvere č. XXXXXXXXXXXX zo dňa XX.XX.XXXX uzavretá medzi žalobcom a žalovaným pre množstvo neprijateľných podmienok je neplatná.

2. Zároveň žalobca žiadal nariadiť neodkladné opatrenie, ktorým by súd do právoplatného skončenia predmetného súdneho konania žalovaného zaviazal zdržať sa použitia Dohody o zrážkach zo mzdy

č. XXXXXXXXXXXX zo dňa XX.XX.XXXX uzavretej medzi žalobcom a žalovaným do právoplatného skončenia veci samej o neplatnosť dohody o zrážkach zo mzdy. Žalovaný je povinný oznámiť zamestnávateľovi Y. P. I., W. W. I. XXX, XXX XX I., H.: XX XXX XXX, aby upustil od vykonávania zrážok zo mzdy v zmysle predmetnej dohody o zrážkach zo mzdy, až do právoplatného skončenia konania vo veci samej o neplatnosť Dohody o zrážkach zo mzdy.

3. Svoj návrh žalobca odôvodnil tým, že so žalovaným uzavrel úverový právny úkon, ktorý sa stal právnym rámcom na poskytnutie finančných prostriedkov, ide o formulárovú typovú, predtlačенú spotrebiteľskú zmluvu - úverovú zmluvu č. XXXXXXXXXXXX zo dňa XX.XX.XXXX. Zmluvu považuje za problematickú nakoľko obsahuje neprijateľné podmienky a ustanovenia v rozpore s § 54 ods. 1 a inými kogentnými ustanoveniami zákona (dohoda o zrážkach zo mzdy, zmluvné pokuty, a pod). Súčasťou typovej formulárovej zmluvy, ktorej znenie bolo vopred pripravené zo strany veriteľa je aj Dohoda o zrážkach zo mzdy. Žalovaný napriek spornosti veci požiadal zamestnávateľa žalobcu o vykonávanie zrážok zo mzdy. Napriek skutočnosti, že neexistuje žiadne súdne rozhodnutie, ktoré by žalobcovi uložilo povinnosť plniť, vykonávajú sa mu zrážky zo mzdy bez ohľadu na existenciu sporu. Veriteľ výšku dlhu sám jednostranne diktuje, a to bez akéhokoľvek odsúhlasenia súdom. Dohodu o zrážkach zo mzdy žalobca považuje za neplatný právny úkon aj pre rozpor s § 37 ods. 1 OZ, zdôrazňujem, že text článku 2 bod V. je formulovaný takým spôsobom, že jeho obsah je neoddeliteľnou a nezmeniteľnou súčasťou textu (žiadne individuálne dojednanie, čo predpokladá § 53 ods. 2 OZ), nie je v nej označený platiteľ mzdy, pričom určenie presnej výšky zabezpečenej pohľadávky je síce dané výškou poskytnutého úveru v EUR a výškou príslušenstva úveru v podobe úrokov, avšak následne je dojednané aj na ostatné príslušenstvo vyplývajúce zo Zmluvy alebo súvisiace so zmluvou. Teoreticky preto podľa jeho názoru môže žalovaný vykonávať zrážky zo mzdy žalobcu donekonečna. Svedčí o tom fakt, že vo výzve na vykonávanie zrážok zo mzdy adresovanej zamestnávateľovi je síce uvedená aktuálna výška pohľadávky žalovaného, ale túto si žalobca určil jednostranne. Následne však žalovaný uvádza, že tento dlh môže byť ale navýšený z dôvodu prípadného navýšenia úveru (pričom v zmluve o úvere nie je žiadne dojednanie o možnosti prípadného navýšenia úveru) alebo z dôvodu vzniknutých sankcií za omeškanie. Žalovaný tiež vo výzve môjmu zamestnávateľovi uvádza, že zrážky zo mzdy je možné ukončiť až vo chvíli, keď žalovaný zašle zamestnávateľovi písomné oznámenie. Zamestnávateľom žalobcu je spoločnosť Y. P. I., W. W. I. XXX, XXX XX I., H.: XX XXX XXX. Žiadosť žalovaného jeho zamestnávateľovi o vykonávanie zrážok zo mzdy preukázal listom zo dňa 9.11.2018. Týmto zároveň osvedčil vecnú súvislosť medzi zrážkami zo mzdy a spornou Dohodou o zrážkach zo mzdy. Na veci má naliehavý právny záujem na určení neplatnosti právneho úkonu. Deklarovaním neplatnosti Dohody o zrážkach zo mzdy žalovaný stratí akúkoľvek legitimitu na použitie tohto kontroverzného zabezpečovacieho úkonu v spotrebiteľských právnych veciach. Vyrieši sa tým (ne)prístupnosť Dohody o zrážkach zo mzdy čo do základu právnej otázky, čím judikatúra odôvodňuje naliehavý právny záujem (6Cdo 192/2010, ICdo 91/2006). Taktiež prelomovo navrhuje určenie dôvodu, že Dohoda o zrážkach zo mzdy predstavuje neprijateľnú zmluvnú podmienku podľa § 153 ods. 3, 4 Občianskeho zákonníka. Hrubá nerovnováha je daná z vyššie uvedených dôvodov tým, že veriteľovi umožňuje svojvoľné určenie výšky dlhu a postihnutie majetku. Žalovaný dojednal podmienku (čl. IV. Dohody o zrážkach zo mzdy), že „Pohľadávka Spoločnosti voči Dlžníkovi vyplýva z poskytnutia úveru Dlžníkovi na základe Zmluvy o spotrebiteľskom úvere č. XXXXXXXXXXXX vo výške 3.000,00 EUR. Dlžník je povinný tento úver vrátiť v dohodnutých splátkach spolu s úrokom. Pohľadávka Spoločnosti voči Dlžníkovi zabezpečovaná touto Dohodou je tvorená úverom v uvedenej výške a príslušenstvom úveru v podobe úrokov vo výške 888,00 EUR. Príslušenstvo tvoria ďalej náklady, ktoré Spoločnosti preukázateľne vznikli v súvislosti s vymáhaním uvedených pohľadávok voči Dlžníkovi a ďalšími prípadnými pohľadávkami Spoločnosti voči Dlžníkovi, ktoré vyplynú/vzniknú na základe alebo v súvislosti so Zmluvou a jej prípadnými dodatkami (ďalej aj „Pohľadávky“).“ Ďalej si žalovaný dojednal podmienku (čl. VII. Dohody o zrážkach zo mzdy), že „Ak Dlžník zmení v priebehu splácania Pohľadávok zamestnanie, tak je povinný predložiť túto Dohodu ďalšiemu zamestnávateľovi a podľa dohody budú vykonávané zrážky aj u ďalšieho či ďalších zamestnávateľov“. Je nesporné, že zrážky zo mzdy zvlášť na plnenia z nekalých podmienok citlivo zasiahnu do sociálnej sféry spotrebiteľa a jeho rodiny, a preto sú akceptovateľné iba zrážky zo mzdy v exekúcii, v rámci ktorej súd dohliadne v rámci princípu ochrany povinného na neprimeranosti. Dôkaz : Rozhodnutie Krajského súdu v Košiciach, č. k. 5 Co/544/2013 Dáva súdu do pozornosti Nález ÚS SR, sp. zn.: III. ÚS 107/07 v ktorom sa o. i. uvádza, že k znakom právneho štátu a medzi jeho základné hodnoty patrí neoddeliteľne princíp právnej istoty (čl. 1 ods. 1 ústavy), ktorého neopomenuteľným komponentom je predvídateľnosť práva. Súčasťou uvedeného princípu je tiež požiadavka, aby sa na určitú právne relevantnú otázku pri opakovaní v rovnakých podmienkach dala rovnaká odpoveď (napr. m. m. I. ÚS

87/93, PL. ÚS 16/95 a II. ÚS 80/99), teda to, že obdobné situácie musia byť rovnakým spôsobom právne posudzované (II. ÚS 243/05), pretože inak dochádza aj k porušeniu zásady právnej istoty a zákonom ustanovenej povinnosti pri zabezpečovaní jednoty rozhodovania. Predmetná dohoda o zrážkach zo mzdy neobsahuje podstatnú náležitosť, ktorou je jasne a zrozumiteľne vyčíslený rozsah záväzku dlžníka (cit. čl. IV. Dohody o zrážkach zo mzdy: „....príslušenstvo tvoria ďalej náklady, ktoré Spoločnosti preukázateľne vznikli a ďalšími prípadnými pohľadávkami Spoločnosti voči Dlžníkovi, ktoré vyplynú/vzniknú“) a preto je podľa názoru žalobcu dohoda o zrážkach zo mzdy pre jej neurčitost' absolútne neplatným právnym úkonom (§ 37 ods. 1 Obč. zák.). Žalobca tiež chce poukázať na skutočnosť, že Dohodu o zrážkach zo mzdy podpísal so žalovaným súčasne so Zmluvou o úvere. Podľa názoru žalobcu, je dojednanie v Zmluve o úvere odsek 4.1: „Veriteľ poskytne Dlžníkovi úver bezhotovostne na účet Dlžníka uvedený v tejto Zmluve. Túto povinnosť Veriteľ nemá, ak“ v rozpore s dojednaním Dohody o zrážkach zo mzdy ust. IV.: „Pohľadávka Spoločnosti voči Dlžníkovi vyplýva z poskytnutia úveru Dlžníkovi na základe Zmluvy o spotrebiteľskom úvere č.....“. Z uvedeného logicky vyplýva, že uzatvorením Zmluvy o úvere medzi žalobcom a žalovaným ešte nemuselo dôjsť aj k čerpaniu úveru, avšak žalovaný už v uzavretej Dohode o zrážkach zo mzdy mal voči mne pohľadávku. Žalobca uvádzam, že uzatvorenie dohody o zrážkach zo mzdy je typickým úkonom, ktorý do právnych vzťahov medzi dodávateľmi (veriteľmi) a spotrebiteľmi (dlžníkmi) vnáša nerovnováhu, nakoľko veriteľ môže na základe takejto dohody vykonávať zrážky, pričom dlžník disponuje len minimálnymi možnosťami obrany proti takémuto výkonu. Spotrebiteľské právne vzťahy sú charakteristické tým, že ich účastníkmi sú subjekty, ktoré si v zásade nie sú rovné. Dodávateľ ako profesionál disponuje znalosťami a možnosťami, ktoré spotrebiteľ ako laik nemá a práve z tejto úvahy vychádza zvýšená miera ochrany spotrebiteľa, ako slabšej strany a značný katalóg povinností dodávateľov a práv spotrebiteľov. Právne predpisy sa snažia túto nerovnováhu kompenzovať tým, že spotrebiteľovi priznávajú zvýšenú ochranu a limitujú možnosti konania veriteľa. Osobitne treba venovať pozornosť aj skutočnosti, že výkon zrážok iniciuje veriteľ, ako subjekt s opačnými záujmami ako je jeho dlžník, teda inak povedané, veriteľ má záujem na tom, aby dlžník zaplatil čo najviac. Rozsah skutočného záväzku dlžníka v okamihu, kedy veriteľ predloží dohodu platiteľovi mzdy navyše môže byť sporný, najmä s poukazom na skutočnosť, že veritelia často požadujú zaplatiť aj prostriedky, na ktoré nemajú nárok - napr. neprimerané sankcie, pokuty, poplatky, či úroky, na ktoré s poukazom na možné vady zmluvy nemusia mať nárok. Využitím dohody o zrážkach zo mzdy je tak spotrebiteľ vystavený svojvoľi veriteľa a stráca možnosť namietat' legitímnosť svojho dlhu. Z vyššie uvedeného je podľa názoru žalobcu zrejmé, že žalovaný si jednostranne diktuje výšku môjho dlhu vyplývajúceho z poskytnutého úveru, bez právneho dôvodu, bez akéhokoľvek opodstatnenia, podľa môjho názoru až hraničiaceho s úžerou. Z tohto dôvodu je žalobca toho názoru, že uzatvorenie Dohody o zrážkach zo mzdy spolu s úverovou zmluvou by malo byť klasifikované ako neprijateľná zmluvná podmienka a ako taká je táto dohoda neplatná. K uvedenému si dovoľujem žalobca poukázať na Rozsudok Krajského súdu Trenčín, sp.zn. 5Co/934/2015, ktorým potvrdil rozsudok Okresného súdu Trenčín, sp.zn. 21C/136/2015, kde tento konštatoval, cit.: „Dohodou o zrážkach zo mzdy nemožno zabezpečiť budúcu pohľadávku ako je v tomto prípade. Odvolací súd nemá ani žiadne výhrady voči konštatovaniu súdu prvého stupňa vo vzťahu k neplatnosti dohody o zrážkach zo mzdy, súčasťou typovej formulárovej zmluvy o úvere bolo aj vopred pripravené znenie zmluvy vrátane dohody o zrážkach zo mzdy. Žalobca nebol žiadnym spôsobom osobitne oboznámený zo strany žalovaného o forme tohto zabezpečovacieho inštitútu, ani o jeho následkoch. Pokiaľ by sme pripustili platnosť takéhoto dojednania v zápätí by došlo k situácii, kedy by veriteľ mohol jednostranne diktovať bez akého odsúhlasenia súdom výšku dlhu, pretože zrážky zo mzdy sú určené aj na plnenia za neprijateľných zmluvných podmienok, pretože spotrebiteľ má právo, aby jeho právne postavenie nebolo spochybňované trvajúcou existenciou neprijateľnej zmluvnej podmienky v právnom vzťahu k dodávateľovi a v tomto zmysle je nerozhodné, či dochádza aj k uplatneniu práv naplnenia alebo, či si spotrebiteľ obráti priamo na súd so zreteľom na zabezpečenie stavu právnej istoty v tom slova zmysle, aby nebol obťažovaný hrozbou aplikácie takejto dohody o zrážkach zo mzdy, ktorej neplatnosť nikto neurčil. 1/ tomto smere odvolací súd poukazuje na judikatúru Súdneho dvora EÚ, v zmysle ktorej sa vnútroštátne orgány aplikácie práva majú vždy usilovať o eurokonformný výklad vnútroštátneho práva, teda výklad v súlade so smernicou tak, aby zabezpečil reálny účinok smernice bez ohľadu nato, či ustanovenie použité pri výklade majú priamy účinok. Aplikácia smernice je založená na eurokonformnej interpretácii vnútroštátneho práva, tak môže byť použitá vo všetkých horizontálnych aj vertikálnych sporoch. Podľa ustálenej judikatúry vychádza systém ochrany zavedený Smernicou 93/13 z myšlienky, že spotrebiteľ sa v porovnaní s predajcom alebo dodávateľom nachádza v znevýhodnenom postavení pokiaľ ide vyjednávaciú silu ako aj o úroveň informovanosti a táto situácia ho vedie k pristúpeniu na podmienky na vopred pripravené predajcom bez toho, aby mohol vplývať na ich obsah. S cieľom zabezpečiť úroveň ochrany v súlade s uvedenou smernicou Súdny dvor

viackrát zdôraznil, že tento nerovný stav môže byť kompenzovaný iba aktívnym postupom nezávislýmod samotných zmluvných strán. Preto inštitút dohody o zrážkach zo mzdy umožňuje obísť dôležitý prvok unijného práva a to ex offio súdnu kontrolu zmluvných podmienok, či nespôsobujú hrubú nerovnováhu v právach a povinnostiach v neprospech spotrebiteľa (neprijateľné zmluvné podmienky). Spotrebiteľovi je nevyhnutné poskytnúť ochranu najmä, ak existuje nebezpečenstvo, že sa i/ eurokonformnom procese zrážok zo mzdy na základe dohody o zrážkach zo mzdy zabezpečuje a umožňuje uhradiť plnenie z neprijateľnej zmluvnej podmienky bez súdnej kontroly, na ktorú skutočnosť musí brať súd ohľad. Ak by vnútroštátne právo umožnilo obísť takéto preskúmanie prostredníctvom uzavretej dohody o zrážkach zo mzdy, išlo by o pozbavenie Smernice 93/13/EHS jej účinku. Preto aj v tejto časti bol rozsudok súdu prvého stupňa ako vecne správny potvrdený." S poukazom na vyššie citovaný rozsudok som žalobca toho názoru, že veriteľ sa nesmie domáhať výkonu zrážok na základe dohody o zrážkach zo mzdy, ktorú uzatvorí s dlžníkom už pri uzatvorení úverovej zmluvy, nakoľko v tomto okamihu nie je jasný rozsah záväzku dlžníka v okamihu, kedy túto dohodu bude predkladať platiteľovi mzdy dlžníka a je možné, že takouto dohodou si veriteľ bude nárokovat' aj zaplatenie plnení, na ktoré nemá platný právny nárok. Iná situácia by nastala, ak by strany uzatvorili úverovú zmluvu, dlžník dlh neplatil, následne veriteľ vyčísli dlh, s týmto vyčíslením by dlžník súhlasil a ako zábezpeku splatenia dlhu by podpísal takúto dohodu. Podľa názoru žalobcu ak má byť Dohoda o zrážkach zo mzdy a z iných príjmov, súdmi akceptovaná, mala by byť výsledkom zmluvnej autonómie strán a slobodnej vôle oboch zmluvných strán. Žalovaný ako veriteľ formulárovou zmluvou do prejavu vôle žalobcu k uzavretej zmluve o úvere, o uzavretie ktorého len mal záujem, zahrnul bez ďalšieho uzavretie dohody o zrážkach zo mzdy. Na uvedenom nemení nič ani tá skutočnosť, že dohoda o zrážkach zo mzdy a z iných príjmov bola uzatvorená na samostatnom tlačíve. Toto tlačívo malo typový formulárový charakter, ktorý žalobca nemohol ovplyvniť. Uvedené zmluvné dojednanie tak vnucuje žalobcovi ako spotrebiteľovi určité správanie, konanie, pričom tým zvyhodňuje poskytovateľa služby ako príjemcu plnenia, čím je spôsobená nerovnováha zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa. Žalovaný síce deklaruje v znení dohody možnosť odmietnuť uzavretie tejto Dohody tým, že ju Dlžník nepodpíše, avšak ako vyplýva z bežnej praxe pri uzatváraní spotrebiteľských zmlúv, veritelia poskytujú úvery iba v tom prípade, že spotrebiteľ zároveň podpíše aj dohodu o zrážkach zo mzdy. Tak tomu bolo aj v tomto konkrétnom prípade. Z vyššie uvedeného možno preto dospieť k názoru, že predmetná dohoda o zrážkach zo mzdy je neprijateľnou zmluvnou podmienkou v neprospech žalobcu ako spotrebiteľa a je v rozpore s ustanovením § 53 Občianskeho zákonníka, keď žalobca v čase vzniku úverovej zmluvy bol nútený uzatvoriť i dohodu o zrážkach zo mzdy, resp. podpísanie tejto dohody podmieňovalo poskytnutie úveru. Účelom právnej úpravy tak ako je špecifikovaná v Zák. č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov je podľa môjho názoru poskytnutie náležitej ochrany spotrebiteľovi. Za týmto účelom je povinnosťou dodávateľa splniť si zákonnú povinnosť a v zmluvách o spotrebiteľských úveroch uvádzať údaje, tak ako sú špecifikované v § 9 ods. 2 vyššie citovaného zákona. Pre prípad nesplnenia takejto povinnosti tak ako je to zrejmé z ustanovenia § 11 je poskytnutý spotrebiteľský úver nutné považovať za bezúročný a bez poplatkov. Žalobca mám za to, že vzhľadom na absenciu uvedenej náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere by mal byť považovaný úver za poskytnutý bez úroku a bez poplatkov f§ 11 ods. 1 písm. b) zákona č. 129/2010 Z. z. 1. Žalovaný by tak mal mať nárok len na vrátenie požičanej istiny. Žalobca za neprijateľnú zmluvnú podmienku považujem ustanovenie zmluvy o úvere odsek 8.1., kde si žalovaný dojednal: „V prípade omeškania Dlžníka s úhradou mesačnej splátky úveru alebo úrokov alebo jej časti alebo s úhradou platby náhrady poistného Veriteľovi, je Dlžník povinný zaplatiť Veriteľovi zmluvnú pokutu vo výške 0,04% dlžnej sumy za každý deň omeškania (t.j. 14,6% p.a.) " a odsek 8.2., kde žalovaný dojednal: „Okrem zmluvnej pokuty podľa odseku 8.1. tejto Zmluvy je Dlžník povinný zaplatiť Veriteľovi úrok z omeškania ...)." Žalobca uvádzam, že tieto podmienky neboli so mnou individuálne dojednané a spôsobujú nerovnováhu v právach a povinnostiach účastníkov a to v neprospech žalobcu. Navyše sú podľa môjho názoru vymedzené neurčito. Žalobca uvádza, že nemal záujem dojednať si v zmluve o úvere predmetnú zmluvnú pokutu vo výške 14,6 % p.a., ale pokiaľ som chcel úver získať, musel som prijať podmienky zmluvy tak, ako mi ich žalovaný predložil k podpisu. Žalobca je predsa úplne iracionálne a scestné, aby som v mojom postavení, s mojou zlou finančnou a sociálnou situáciou sa dohodol na zmluvnej pokute v takej vysokej výške, a hlavne pri omeškaní splátok bude táto pokuta, spolu s úrokom z omeškania a úrokom z úveru predstavovať celkom 37,30 % p.a. Neprijateľnou zmluvnou podmienkou je podmienka, ktorá vyvoláva v neprospech spotrebiteľa, ako slabšej zmluvnej strany, hrubú nerovnováhu. Znaky neprijateľnej zmluvnej podmienky napriňa nielen podmienka, ktorá je neprimeraná (napr. neprimeraná sankcia za porušenie záväzku spotrebiteľa), ale aj podmienka, ktorá je neurčitá alebo je v rozpore s "ratio legis" zákonného ustanovenia, podľa ktorého bola dojednaná (napr. úroky z omeškania nad limit podľa nar.vl. 87/1995 Z.z.). Za neprijateľnú sa

považuje aj zmluvná podmienka, ktorá vyjadruje finančný záväzok spotrebiteľa za plnenie, ktoré mu po materiálnej stránke nie je dodané a slúži v skutočnosti záujmom dodávateľa. Žalobca trvá na tom, že som so žalovaným uzavrel spotrebiteľskú zmluvu, keďže som nemal možnosť individuálne zmluvu pripomenkovať, ale pre získanie úveru som musel prijať vopred pripravenú zmluvu žalovaným. Z tohto dôvodu sa otvára priestor pre ex offa súdnu kontrolu zmluvných podmienok, či nespôsobujú hrubú nerovnováhu v právach a povinnostiach v neprospech spotrebiteľa. Ako spotrebiteľ som slabšou zmluvnou stranou, či už z dôvodu informovanosti alebo vyjednávacjej pozície pri pokuse dosiahnuť zmenu už vopred naformulovanej zmluvy.

4. Uznesením č.k. 3Csp/76/2019 - 14 zo dňa 17.05.2019 súd návrhu žalobcu na vydanie neodkladného opatrenia vyhovel a uložil žalovanému PROFI CREDIT Slovakia s.r.o., so sídlom Pribinova 25, 824 96 Bratislava, IČO: 35 792 752, povinnosť zdržať sa akéhokoľvek použitia Dohody o zrážkach zo mzdy zo dňa XX.XX.XXXX zo zmluvy č. XXXXXXXXXXXX uzatvorenej medzi žalobcom a žalovaným a aby vykonal oznámenie zamestnávateľovi žalobcu Y. P. I., W. W. I. XXX, XXX XX I., H.: XX XXX XXX - aby upustil od vykonávania zrážok zo mzdy v zmysle predmetnej dohody o zrážkach zo mzdy, až do právoplatného skončenia konania vo veci samej o neplatnosť Dohody o zrážkach zo mzdy.

5. Žalobca v písomnom vyjadrení zo dňa 23.01.2020 uviedol, že trvá na tom, že predmetná dohoda o zrážkach zo mzdy neobsahuje podstatnú náležitosť, ktorou je presná výška zabezpečenej pohľadávky a je toho názoru, že je neplatná. Za problematické žalobca považuje najmä dojednanie v článku IV., (a to konkrétne presne nešpecifikované príslušenstvo), podľa ktorého hrozí riziko, že na základe realizácie dohody by mohlo dôjsť k vymoženiu plnení zo zmluvy o úvere, na ktoré veriteľ nemá nárok (napríklad sankcie podľa zmluvy o úvere). Žalobca pri podpise zmluvy nebol informovaný o možnosti odmietnuť podpísať aj dohodu o zrážkach zo mzdy. Zamestnanec žalovaného nám už dlhšiu dobu telefonicky ponúkal možnosť získať úver, preto sme ho kontaktovali v čase, keď sme tento potrebovali. Telefonicky sme zamestnanca žalovaného požiadali o poskytnutie úveru. Keď nás informoval, že úver máme schválený, prišiel k nám domov s vypracovanými dokladmi, žalobca ich podpísal, pracovník mu ukazoval, kde ich má podpísať. Potom bol úver vyplatený. Žalobca mal za to, že ak chce úver získať, musí podpísať všetky predložené dokumenty žalovaným. Ak by žalobca mal možnosť odmietnuť uzavrieť dohodu o zrážkach zo mzdy a bol by žalovaným informovaný o dôsledkoch takto uzavretej dohody, určite by ju neuzavrel. Až následne po začatí výkonu zrážok zo mzdy sa žalobcovi tieto skutočnosti a následky objasnili. Nemal skutočnú vôľu uzavrieť spolu so zmluvou o úvere aj dohodu o zrážkach zo mzdy. Mal však za to, že v prípade, ak by nepodpísal všetky dokumenty predložené žalovaným, by mu žalovaný úver neposkytol. Žalobca trvá na tom, že zmluva obsahuje neprijateľné zmluvné podmienky tak, ako ich žalobca uvádza v podanej žalobe.

6. Žalovaný v písomnom vyjadrení zo dňa 06.07.2020 uviedol, že so žalobou nesúhlasí a žiada, aby súd žalobu zamietol. V súvislosti s tvrdeniami žalobcu v podaní doručenom súdu dňa 29.01.2020, ktoré mu bolo doručené, žalovaný uvádza, že dobrovoľnosť uzavretia dohody o zrážkach zo mzdy žalobca potvrdil podpisom samotného a osobitného dokumentu označeného ako „vyhlásenie o podpise niektorých dokumentov“, z ktorého vyplýva, že žalobca vedome, dobrovoľne a slobodne uzavrel dohodu o zrážkach zo mzdy. Odkázal na rozhodnutia NS SR, sp. zn. 5Cdo/420/2014 uverejneného v periodiku č. 4/2016.

7. Súd vykonal dokazovanie výsluchom manželky žalobcu, oboznámením sa s listinnými dôkazmi, a to zmluvou o spotrebiteľskom úvere zo dňa XX.XX.XXXX, žiadosťou o vykonávanie zrážok zo mzdy, dohodou o zrážkach zo mzdy zo dňa XX.XX.XXXX, uznesením Okresného súdu Vranov nad Topľou o uložení neodkladného opatrenia zo dňa 17.05.2019, písomným vyjadrením žalovaného a zistil nasledovný skutkový stav:

8. Žalobca so žalovaným uzatvorili dňa XX.XX.XXXX Zmluvu o spotrebiteľskom úvere č. XXXXXXXXXXXX. V zmysle uvedenej zmluvy bola žalobcovi poskytnutá čiastka úveru 3.000 eur. Splatnosť úveru bola dohodnutá v 36 mesačných splátkach po 108,00 eura. Celková čiastka, ktorú musí dlžník zaplatiť predstavuje sumu 3.888,00 eur. Ročná percentuálna miera nákladov (RPMN) za úver je vo výške 19,10 %, ročná úroková sadzba úveru je vo výške 17,70 % a priemerná RPMN za úver vo výške 12,54 %. Ročná úroková sadzba úrokov z omeškania je vo výške 5,00 % ročne. Dátum splatnosti prvej splátky istiny úveru a prvej splátky úroku dňa XX.XX.XXXX, termín splatnosti splátky istiny a úroku bol dohodnutý na 25.deň v kalendárnom mesiaci, termín konečnej splatnosti úveru XX.XX.XXXX.

9. Dňa XX.XX.XXXX uzatvorili strany sporu aj Dohodu o zrážkach zo mzdy (iných príjmov) dlžníka (žalobcu) č. XXXXXXXXXXXX, v ktorej sa dohodli, že spoločnosť bude mať voči dlžníkovi pohľadávku, ktorá vznikne tým, že spoločnosť poskytne dlžníkovi na základe žiadosti o poskytnutie revolvingového úveru/Zmluvy o revolvingovom úvere č. XXXXXXXXXXXX čiastku vo výške 3.000 eur. Na základe tejto dohody je zamestnávateľ dlžníka povinný vykonávať v prospech spoločnosti mesačné zrážky zo mzdy dlžníka, vždy v riadnom výplatnom termíne dlžníka vo výške 108,00 eur mesačne. V bode I. a II. tejto Dohody je uvedené, že dlžník si je vedomý, že uzavretie tejto dohody je dobrovoľné a nie je podmienkou uzavretia zmluvy o revolvingovom úvere alebo poskytnutia úveru. Spoločnosť vyhlasuje, že uzavretie tejto dohody nevyžaduje ako podmienku uzavretia zmluvy o revolvingovom úvere alebo poskytnutie úveru. Dlžník má možnosť odmietnuť uzavretie tejto dohody tým, že ju nepodpíše. Dlžník podpisom na tejto Dohode potvrdzuje záujem uzavrieť Dohodu ako prostriedok zabezpečenia a splnenia svojich záväzkov voči veriteľovi tým, že z jeho mzdy budú vykonávané zrážky zo mzdy v dohodnutej výške a tieto priamo poukazované spoločnosti.

10. Podľa § 52 ods. 1, ods. 2, ods. 3, ods. 4 zákona č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka v znení účinnom ku dňu uzatvorenia zmlúv o revolvingovom úvere (ďalej len Občiansky zákonník) spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom. Ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné. Dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

11. Podľa § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len "neprijateľná podmienka"). To neplatí, ak ide o zmluvné podmienky, ktoré sa týkajú hlavného predmetu plnenia a primeranosti ceny, ak tieto zmluvné podmienky sú vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané.

12. Podľa § 53 ods. 2 Občianskeho zákonníka za individuálne dojednané zmluvné ustanovenia sa nepovažujú také, s ktorými mal spotrebiteľ možnosť oboznámiť sa pred podpisom zmluvy, ak nemohol ovplyvniť ich obsah.

13. Podľa § 53 ods. 3 Občianskeho zákonníka, ak dodávateľ nepreukáže opak, zmluvné ustanovenia dohodnuté medzi dodávateľom a spotrebiteľom sa nepovažujú za individuálne dojednané.

14. Podľa § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

15. Podľa § 53a Občianskeho zákonníka, ak súd určil niektorú zmluvnú podmienku v spotrebiteľskej zmluve, ktorá sa uzatvára vo viacerých prípadoch, a je obvyklé, že spotrebiteľ obsah zmluvy podstatným spôsobom neovplyvňuje alebo vo všeobecných obchodných podmienkach za neplatnú z dôvodu neprijateľnosti takejto podmienky, alebo nepriznal plnenie dodávateľovi z dôvodu takejto podmienky, dodávateľ je povinný zdržať sa používania takejto podmienky alebo podmienky s rovnakým významom v zmluvách so všetkými spotrebiteľmi. Dodávateľ má rovnakú povinnosť aj vtedy, ak mu na základe takejto podmienky súd uložil vydať spotrebiteľovi bezdôvodné obohatenie, nahradiť škodu alebo zaplatiť primerané finančné zadostučinenie. Rovnakú povinnosť má aj právny nástupca dodávateľa.

16. Podľa § 54 ods. 1, ods. 2 Občianskeho zákonníka zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchyliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon priznáva, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie. Zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchyliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon priznáva, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie. V pochybnostiach o obsahu spotrebiteľských zmlúv platí výklad, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší.

17. Podľa § 551 ods. 1, ods. 2, ods. 3 Občianskeho zákonníka, uspokojenie pohľadávky možno zabezpečiť písomnou dohodou medzi veriteľom a dlžníkom o zrážkach zo mzdy; zrážky zo mzdy nesmú byť väčšie, než by boli zrážky pri výkone rozhodnutia. Proti platiteľovi mzdy nadobúda veriteľ právo na výplatu zrážok okamihom, keď sa platiteľovi dohoda predložila. Ustanovenia odsekov 1 a 2 platia aj pre iné príjmy, s ktorými sa pri výkone rozhodnutia nakladá ako so mzdou.

18. Podľa § 9 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov, v znení účinnom v čase uzatvorenia zmluvy (ďalej len "zákon o spotrebiteľských úveroch") zmluva o spotrebiteľskom úvere musí mať písomnú formu. Každá zmluvná strana dostane najmenej jedno jej vyhotovenie v listinnej podobe alebo na inom trvanlivom médiu, ktoré je dostupné spotrebiteľovi.

19. Podľa § 9 ods. 2 zákona o spotrebiteľských úveroch zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí podľa Občianskeho zákonníka musí obsahovať tieto náležitosti:

- a) druh spotrebiteľského úveru,
- b) obchodné meno, sídlo a identifikačné číslo veriteľa, ak ide o právnickú osobu, alebo meno, priezvisko, miesto podnikania alebo adresu trvalého pobytu a identifikačné číslo veriteľa, ak ide o fyzickú osobu; ak je spotrebiteľský úver ponúkaný alebo zmluva o spotrebiteľskom úvere uzavieraná prostredníctvom finančného agenta, zmluva o spotrebiteľskom úvere obsahuje aj údaje o ňom v rozsahu údajov ako u veriteľa, podľa toho, či ide o finančného agenta právnickú osobu alebo fyzickú osobu
- c) adresu predávajúceho, na ktorej môže spotrebiteľ uplatniť reklamáciu alebo sťažnosť,
- d) meno, priezvisko a adresu trvalého pobytu spotrebiteľa,
- e) identifikáciu osoby, ktorej vlastnícke právo k tovaru alebo službe neprechádza na spotrebiteľa okamihom odovzdania a prevzatia tovaru alebo služby, a podmienky nadobudnutia vlastníckeho práva k tomuto tovaru alebo službe spotrebiteľom,
- f) dobu trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere a termín konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru,
- g) celkovú výšku a konkrétnu menu spotrebiteľského úveru a podmienky upravujúce jeho čerpanie,
- h) opis tovaru alebo služby, na ktoré sa zmluva o spotrebiteľskom úvere vzťahuje, a cenu tovaru alebo služby, ak ide o spotrebiteľský úver vo forme odloženej platby za tovar alebo poskytnutú službu alebo ak ide o zmluvu o viazanom spotrebiteľskom úvere,
- i) úrokovú sadzbu spotrebiteľského úveru, podmienky, ktoré upravujú jej uplatňovanie, index alebo referenčnú úrokovú sadzbu, na ktorý je výška úrokovej sadzby spotrebiteľského úveru naviazaná, ako aj časové obdobia, v ktorých dochádza k zmene výšky úrokovej sadzby spotrebiteľského úveru, podmienky a spôsob vykonania tejto zmeny; ak sa za rôznych podmienok uplatňujú rôzne úrokové sadzby spotrebiteľského úveru, uvádzajú sa tieto informácie o všetkých uplatniteľných úrokových sadzbách spotrebiteľského úveru,
- j) ročnú percentuálnu mieru nákladov a celkovú čiastku, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, vypočítané na základe údajov platných v čase uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere; uvedú sa všetky predpoklady použité na výpočet tejto ročnej percentuálnej miery nákladov,
- k) výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, prípadné poradie, v ktorom sa budú splátky priraďovať k jednotlivým nesplateným zostatkom s rôznymi úrokovými sadzbami spotrebiteľského úveru na účely jeho splatenia,
- l) právo spotrebiteľa vyžiadať si výpis z účtu vo forme amortizačnej tabuľky podľa odseku 5, ak sa amortizuje istina na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere na dobu určitú, a to bezplatne a kedykoľvek počas celej doby trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- m) súhrnný prehľad, ktorý obsahuje lehoty a podmienky splácania úrokov a súvisiacich pravidelných a nepravidelných poplatkov, ak sa poplatky a úroky majú platiť bez amortizácie istiny,
- n) prípadne poplatky za vedenie jedného alebo viacerých účtov, na ktorých sa zaznamenávajú platobné transakcie a čerpania, ak je otvorenie účtu povinné, spoločne s poplatkami
- o) používanie platobných prostriedkov na platobné transakcie a čerpania a inými poplatkami vyplývajúcimi zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere a podmienkami, za akých sa tieto poplatky môžu zmeniť,
- p) úrokovú sadzbu, ktorá sa použije v prípade omeškania spotrebiteľa s platením splátok, a spôsob jej úpravy a prípadné poplatky pri neplnení zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- q) upozornenie týkajúce sa následkov nesplácania spotrebiteľského úveru,
- r) veriteľom vyžadované ručenie alebo poistenie,

- s) výšku poplatkov hradených spotrebiteľom za úkony notára, ak sú veriteľovi známe, informácie o právach podľa § 15 a podmienky ich uplatnenia,
- t) právo na splatenie spotrebiteľského úveru pred lehotou splatnosti, postup pri takom splatení spotrebiteľského úveru a spôsob určenia výšky poplatku za splatenie spotrebiteľského úveru pred lehotou splatnosti podľa § 16,
- u) spôsob zániku záväzku zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- v) informáciu o možnosti mimosúdneho riešenia sporov zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- w) právo na odstúpenie od zmluvy o spotrebiteľskom úvere, lehotu, počas ktorej možno toto právo uplatniť, a ďalšie podmienky jeho vykonania vrátane informácie o povinnosti spotrebiteľa zaplatiť čerpanú istinu a príslušný úrok podľa § 13 ods. 3, ako aj o výške úroku za deň alebo o spôsobe jej výpočtu,
- x) názov a adresu príslušného kontrolného orgánu podľa § 23,
- y) priemernú hodnotu ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver platnú k dňu podpisu zmluvy o spotrebiteľskom úvere, zverejnenú podľa § 21 ods. 2 za príslušný kalendárny štvrťrok; platnou priemernou hodnotou ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver pri zmluvách o spotrebiteľskom úvere uzatvorených do 15 kalendárnych dní po zverejnení priemernej hodnoty ročnej percentuálnej miery nákladov za príslušný kalendárny štvrťrok je priemerná hodnota ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver za predchádzajúci kalendárny štvrťrok.
20. Podľa § 11 ods. 1 zákona o spotrebiteľských úveroch poskytnutý spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov, ak
- a) zmluva o spotrebiteľskom úvere nemá písomnú formu podľa § 9 ods. 1,
- b) zmluva o spotrebiteľskom úvere neobsahuje náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. a) až k), r) a yX
- c) zmluva o spotrebiteľskom úvere formou povoleného prečerpania, ktorý sa musí splatiť na požiadanie alebo do troch mesiacov, neobsahuje náležitosti podľa § 10 ods. 1 alebo
- d) v zmluve o spotrebiteľskom úvere je uvedená nesprávne ročná percentuálna miera nákladov v neprospech spotrebiteľa,
- e) veriteľ spotrebiteľský úver poskytne finančnými prostriedkami v hotovosti.

21. Podľa § 3 ods. 3 zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa každý spotrebiteľ má právo na ochranu pred neprijateľnými podmienkami v spotrebiteľských zmluvách.

22. Podľa § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa proti porušeniu práv a povinností ustanovených zákonom s cieľom ochrany spotrebiteľa môže sa spotrebiteľ proti porušiteľovi na súde domáhať ochrany svojho práva. Združenie sa môže na súde proti porušiteľovi domáhať, aby sa porušiteľ zdržal protiprávneho konania a aby odstránil protiprávny stav, a to aj vtedy, ak takéto konanie porušiteľa poškodzuje záujmy spotrebiteľov, ktoré nie sú len jednoduchým súhrnom záujmov jednotlivých spotrebiteľov poškodených porušením spotrebiteľských práv, ale ide o konanie porušiteľa uplatňované voči všetkým spotrebiteľom (ďalej len „kolektívne záujmy spotrebiteľov“). Spotrebiteľ, ktorý na súde úspešne uplatní porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi, má právo na primerané finančné zadosťučinenie od toho, kto za porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi zodpovedá.

23. Podľa § 7 ods. 2 zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa obchodná praktika sa považuje za nekalú, ak

- a) je v rozpore s požiadavkami odbornej starostlivosti,
- b) podstatne narušuje alebo môže podstatne narušiť ekonomické správanie priemerného spotrebiteľa vo vzťahu k produktu, ku ktorému sa dostane alebo ktorému je adresovaná, alebo priemerného člena skupiny, ak je obchodná praktika orientovaná na určitú skupinu spotrebiteľov.

24. Podľa § 5a ods. 1 zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa, neprípustné je zabezpečenie uspokojenia pohľadávky alebo splnenie záväzku zo spotrebiteľskej zmluvy

- a) dohodou o zrážkach zo mzdy a z iných príjmov v prospech predávajúceho alebo inej osoby, ibaže táto dohoda bola uzavretá vo forme osobitnej listiny, spotrebiteľ bol poučený o dôsledkoch jej uzavretia a mal možnosť ju odmietnuť, alebo
- b) zmenkou alebo šekom.

25. Podľa § 4 ods. 1, ods. 2 zákona č. 244/2002 Z.z. o rozhodcovskom konaní, rozhodcovská zmluva môže mať formu osobitnej zmluvy alebo formu rozhodcovskej doložky k zmluve. Rozhodcovská zmluva musí mať písomnú formu, inak je neplatná.

26. Podľa § 298 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“) súd môže v rozsudku, ktorý sa týka spotrebiteľského sporu, aj bez návrhu vysloviť, že určitá zmluvná podmienka používaná dodávateľom v spotrebiteľskej zmluve alebo v iných zmluvných dokumentoch súvisiacich so spotrebiteľskou zmluvou je neprijateľná; v takom prípade súd uvedie vo výroku rozsudku znenie tejto zmluvnej podmienky, ako bolo dohodnuté v spotrebiteľskej zmluve alebo v iných zmluvných dokumentoch súvisiacich so spotrebiteľskou zmluvou.

27. Podľa § 298 ods. 2 CSP, ak súd určil niektorú zmluvnú podmienku v spotrebiteľskej zmluve alebo v iných zmluvných dokumentoch súvisiacich so spotrebiteľskou zmluvou za neplatnú z dôvodu neprijateľnosti takej zmluvnej podmienky, nepriznal plnenie dodávateľovi z dôvodu takej zmluvnej podmienky alebo mu na základe takej zmluvnej podmienky uložil povinnosť vydať spotrebiteľovi bezdôvodné obohatenie, nahradiť škodu alebo zaplatiť primerané finančné zadostučinenie, súd aj bez návrhu výslovne uvedie vo výroku rozsudku znenie tejto zmluvnej podmienky, ako bolo dohodnuté v spotrebiteľskej zmluve alebo v iných zmluvných dokumentoch súvisiacich so spotrebiteľskou zmluvou.

28. Uzavreté zmluvy o revolvingovom úvere súd považoval za zmluvy spotrebiteľské, keďže žalovaný ako právnická osoba poskytol v rámci svojho podnikania úver žalobcovi ako fyzickej osobe, ktorá nekonala v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti.

29. Pre spotrebiteľskú zmluvu je charakteristické, že spotrebiteľ vstupuje do zmluvného vzťahu s dodávateľom, ktorým je najčastejšie predávajúci, za zmluvných podmienok, ktoré si vopred určil dodávateľ, pričom spotrebiteľ nemá možnosť tieto podmienky individuálne ovplyvniť. Občiansky zákonník podrobnejšie špecifikuje všeobecné pravidlá pre dojednanie podmienok v spotrebiteľských zmluvách a výslovne ustanovuje, že takéto ustanovenia v zmluvách, ktoré spôsobujú nerovnováhu v právach a povinnostiach v neprospech spotrebiteľa sú neprijateľné a preto neplatné. Vychádza sa z toho, že predovšetkým spotrebiteľ v dobrej viere uzatvára zmluvu s dodávateľom, od ktorého sa očakáva, že vzhľadom na jeho podnikanie a ponúkaný tovar a služby koná profesionálne a v súlade s poctivým prístupom k podnikaniu. Predpokladá sa, že dodávateľ má vedomosti a skúsenosti a oproti spotrebiteľovi vystupuje ako zvýhodnený účastník zmluvného vzťahu založeného spotrebiteľskou zmluvou. Pokiaľ dodávateľ požaduje od spotrebiteľa sankciu za porušenie jeho zmluvných povinností a táto je v nepomere k jeho plneniu, je neplatná.

30. Spotrebiteľská zmluva nesmie obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa, a pokiaľ zmluva obsahuje takéto neprijateľné podmienky, tak tieto sú neplatné.

31. Podľa § 137 písmeno c) CSP, žalobou možno požadovať, aby sa rozhodlo najmä o určení, či tu právo je alebo nie je, ak je na tom naliehavý právny záujem; naliehavý právny záujem nie je potrebné preukazovať, ak vyplýva z osobitného predpisu.

32. Za určovaciu žalobu považuje súdna prax aj žalobu o určenie neplatnosti právneho úkonu, ako jeden z právnych prostriedkov ochrany spotrebiteľa. Naliehavý právny záujem žalobcu na určení neplatnosti právneho úkonu je potrebné skúmať so zreteľom na individuálne okolnosti prípadu, predovšetkým so zreteľom na cieľ sledovaný podaním určovacej žaloby a konečný zmysel žalobcom navrhovaného rozhodnutia. Pri skúmaní podmienok uvedených v § 137 písm. c) CSP umožňujúcich riešenie práva súdnym rozhodnutím treba vychádzať z toho, že naliehavý právny záujem na určení neplatnosti zmluvy o úvere, pôžičke má žalobca - spotrebiteľ (ktorého špecifické postavenie ako slabšej strany v spore osvedčuje predovšetkým úprava v komunitárnom práve, početná judikatúra súdov európskych spoločností, v nie poslednom rade i domáca právna úprava), pretože potrebuje mať vyriešenú otázku, aký je jeho skutočný dlh nad rámec poskytnutých finančných prostriedkov v prípade čiastočnej neplatnosti zmluvy, týkajúcej sa odplaty (úroky, poplatky). Jeho postavenie sa stane istejšie, nebude vystavený sankciám za nezaplatenie odplaty, ktorá je v rozpore s dobrými mravmi.

33. Žalovaný dňa 09.11.2018 zaslal zamestnávateľovi žalobcu list, ktorými inicioval realizáciu dohody o zrážkach zo mzdy. V predmetnom spore bola realizácia dohody o zrážkach zo mzdy pozastavená na základe vydaného neodkladného opatrenia. Naliehavý právny záujem žalobcu na určení neplatnosti právneho úkonu je potrebné skúmať so zreteľom na individuálne okolnosti prípadu, predovšetkým so zreteľom na cieľ sledovaný podaním určovacej žaloby a konečný zmysel žalobcom navrhovaného rozhodnutia. V čase rozhodovania súdu tu bol naliehavý právny záujem na určení neplatnosti dohody o zrážkach zo mzdy, nakoľko bez takéhoto určenia by právne postavenie žalobcu bolo neisté, súčasne by bolo ohrozené právo žalobcu na disponovanie s jeho mzdou, keďže zamestnávateľ žalobcu rešpektujúc uzatvorenú dohodu by musel vykonávať zrážky zo mzdy. Aj v prípade upustenia od použitia Dohody o zrážkach zo mzdy, nemá žalobca istotu, že veriteľ v budúcnosti opätovne nevyzve jej zamestnávateľa na vykonávanie zrážok zo mzdy a že autoritatívne nestanoví výšku dlhu žalobcu.

34. Žalobca preukázal naliehavosť právneho záujmu v danom prípade tým, že deklarováním neplatnosti dohody o zrážkach zo mzdy žalovaný stratí akúkoľvek legitímáciu na použitie tohto netransparentného zabezpečovacieho úkonu v spotrebiteľských právnych veciach.

35. Smernica Rady 93/13/EHS z 5. apríla 1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách v čl. 3 bod 1 ustanovuje, že zmluvná podmienka, ktorá nebola individuálne dohodnutá sa považuje za nekalú, ak napriek požiadavke dôvery spôsobí značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach strán vzniknutých na základe zmluvy, ku škode spotrebiteľa.

36. Podľa čl. 4 bod 1 smernice bez toho, aby boli dotknuté ustanovenia článku 7, nekalosť zmluvných podmienok sa hodnotí so zreteľom na povahu tovaru alebo služieb, na ktoré bola zmluva uzatvorená a na všetky okolnosti súvisiace s uzatvorením zmluvy, v dobe uzatvorenia zmluvy a na všetky ostatné podmienky zmluvy alebo na inú zmluvu, od ktorej závisí.

37. V prípade zmlúv, v ktorých sú všetky alebo niektoré podmienky ponúkané spotrebiteľovi v písomnej forme, musia byť vždy tieto podmienky vypracované zrozumiteľne. Keď existuje pochybnosť o zmysle podmienky, prednosť má výklad priaznivejší pre spotrebiteľa. Toto pravidlo výkladu neplatí v súvislosti s postupmi stanovenými v článku 7 ods. 2 (čl. 5 smernice).

38. Súd dospel k záveru, že dohoda o zrážkach zo mzdy je neprijateľnou zmluvnou podmienkou v zmysle § 53 ods. 1 a 5 Občianskeho zákonníka. Súd má za to, že predmetné dohody neboli so žalobcom individuálne dojednané, pretože boli vyhotovené na formulári vopred pripravenom žalovaným, do ktorého sa tak ako do zmluvy o revolvingovom úvere vpisovali iba základné údaje týkajúce sa žalobcu, pričom uvedený formulár žalovaný štandardne predkladá záujemcom o úver, a preto nie je výsledkom negociačného procesu medzi zmluvnými stranami a tak nespĺňa podmienku individuálneho dojednania podľa § 53 ods. 2 Občianskeho zákonníka. Uzatvorením dohody o zrážkach zo mzdy je spotrebiteľ nútený kedykoľvek počas platnosti zmluvy strpieť vykonávanie zrážok zo mzdy na úhradu pohľadávky veriteľa vyčíslenej zamestnávateľovi bez súdnej kontroly uplatnenej veriteľom na základe neprijateľných klauzúl, resp. bez možnosti spotrebiteľa zamedziť ich vykonávanie v rozsahu uplatnenom z neprijateľných zmluvných podmienok. Nakoľko uvedený zabezpečovací inštitút umožňuje dodávateľovi siahnuť na majetkové práva spotrebiteľa aj za predpokladu, že si uvedené nároky uplatňuje z neprijateľných klauzúl, resp. z neplatných právnych úkonov, spôsobuje hrubú nerovnováhu v neprospech spotrebiteľa, ktorý je povinný sa takémuto konaniu dodávateľa podriaďiť bez predchádzajúcej súdnej kontroly, prípadne neprijateľných klauzúl uplatneného nároku dodávateľa a z uvedeného dôvodu súd prvej inštancie dohodu o zrážkach zo mzdy vyhodnotil za neprijateľnú a tým aj neplatnú zmluvnú podmienku v zmysle § 53 ods. 1 až 6 Občianskeho zákonníka. Dohody je nutné považovať za absolútne neplatné aj pre ich rozpornosť so zákonnou úpravou § 5a ods. 1 písm. a) zákona číslo 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa. Dohody o zrážkach zo mzdy boli síce uzatvorené na osobitnej listine, avšak naplnenie ostatných zákonných kritérií pre prípustnosť zabezpečenia uspokojenia pohľadávky zo spotrebiteľskej zmluvy dohodou o zrážkach zo mzdy žalovaný v konaní nepreukázal. Zo samotnej dohody o zrážkach zo mzdy všeobecným spôsobom síce vyplýva formálne poučenie o následkoch podpisu takejto dohody a právnych dôsledkov z nej vyplývajúcich, avšak žalobca ako spotrebiteľ nebol poučený o možnosti dobrovoľného podrobenia sa vykonávaným zrážkam, bez možnosti zabránenia ich vykonávania aj nad rámec peňažných nárokov veriteľa z poskytnutého úveru. Súd v danej súvislosti poukazuje na výpoveď žalobcu, z obsahu ktorej vyplýva, že zmluvy boli podpisované v aute alebo na verejnom priestranstve. Žalobca zmluvy nečítal, nebol oboznámený zo strany veriteľa s podmienkami

zmluvy a bola mu len podaná „hľba papierov“, ktorú podpisoval. Z výpovede žalobcu tak vyplýva, že všetky listiny boli ním podpísané a to bez akéhokoľvek vysvetlenia a poučenia o tom, čo pre neho napr.: podpísanie dohody o zrážkach zo mzdy znamená, aké zákonné dôsledky pre neho ako dlžníka z uvedeného právneho úkonu vyplývajú, bez poučenia o dôsledkoch jej uzavretia a taktiež bez možnosti ju akýmkoľvek spôsobom individuálne ovplyvniť. Zo znenia ust. § 5a zák. č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa, účinného od 1.5.2014 totiž vyplýva, že pre platnosť uzavretia takejto dohody so spotrebiteľom musí byť splnená nielen požiadavka, aby dohoda bola uzavretá vo forme osobitnej listiny, ale kumulatívne musia byť splnené aj podmienky, že spotrebiteľ bol poučený o dôsledkoch jej uzavretia a zároveň mal možnosť ju odmietnuť. Žalovaný nepreukázal, že spotrebiteľ bol vopred pravdivo, dostatočne, podrobne a zrozumiteľne poučený o právnych následkoch a dôsledkoch uzatvorenia dohody o zrážkach zo mzdy a zároveň informovaný a že mal skutočnú, reálnu možnosť odmietnuť ju bez negatívnych následkov pre neho.

39. Súd po posúdení zmluvnej podmienky používanej dodávateľom v článku 8 bod 1 predmetných zmlúv o spotrebiteľskom úvere dospel k záveru, že ide o neprijateľnú zmluvnú podmienku. Súd nemal za preukázané, že žalovaný so žalobcom dojednanie o zmluvnej pokute osobitne vyjednával. Súd text v bode 8 týkajúci sa zmluvnej pokuty hodnotí ako predtlačný vopred naformulovaný, bez možnosti, aby mohol do textu, konkrétne výšky zmluvnej pokuty žalobca zasiahnuť. Zmluvná pokuta je osobitný sankčný inštitút, ktorý by mal byť osobitne individuálne medzi stranami vždy dohodnutý. Žalobca v prípade, ak chcel uzatvoriť predmetnú zmluvu, mal možnosť len pristúpiť k týmto dojednaniám ako celku. Dôkazné bremeno preukázať, že dojednanie o zmluvnej pokute bolo individuálne dohodnuté pritom v zmysle cit. § 53 ods. 3 O. z. (i čl. 3 bod 2 cit. Smernice 93/13/EHS), bolo na žalovanom ako dodávateľovi, ktorý však v konaní individuálne dojednanie zmluvnej pokuty nepreukázal a pre to bolo nevyhnutným v súlade s ust. § 53 ods. 3 O. z. predmetnú zmluvnú podmienku nepovažovať za individuálne dojednanú. V daných uzavretej úverových zmluvách predmetná zmluvná podmienka o zmluvnej pokute bola navrhnutá vopred dodávateľom a i keď spotrebiteľ mal možnosť oboznámiť sa s ňou formálne pred podpisom zmluvy, nemohol a nebol schopný ovplyvniť obsah tejto podmienky a dosiahnuť dojednanie nižšej zmluvnej pokuty, príp. aby zmluvná pokuta bola dojednaná za iných podmienok, príp. aby nebola dojednaná vôbec. Navyše takáto zmluvná podmienka spôsobuje nerovnováhu v právach a povinnostiach v neprospech spotrebiteľa, lebo bola koncipovaná tak, aby zavazovala iba spotrebiteľa, avšak žiadna zmluvná pokuta nebola dohodnutá pre prípad porušenia zmluvných povinností na strane dodávateľa. Ak dodávateľ požaduje od spotrebiteľa sankciu za porušenie jeho zmluvných povinností a požadovaná sankcia je v nepomere k jeho plneniu, je neplatná. Ustanovenia § 53 a nasl. Občianskeho zákonníka sú vyjadrením snahy, aby dodávateľ v spotrebiteľských zmluvách pristupoval k tvorbe podmienok aj v súlade s dobrými mravmi.

40. V ďalšom súd skúmal, či zmluva uzavretá medzi stranami sporu obsahovala podstatné náležitosti obsiahnuté v § 9 ods. 2 zákona o spotrebiteľských úveroch. Z príslušných ustanovení, konkrétne z ust. 9 ods. 2 písm. j) zákona o spotrebiteľských úveroch vyplynulo, že súčasťou spotrebiteľskej zmluvy musí byť ročná percentuálna miera nákladov (RPMN). V zmluve bola RPMN uvedená vo výške 19,10 %. Súd v rámci skúmania podmienok vykonal prepočet uvedenej RPMN, kde pri výške úveru 3.000 eur, výške mesačne splátky 108,00 eur a počte splátok 36 predstavovala 18,87 %. Z uvedeného teda vyplýva, že RPMN uvedená v zmluve o úvere bola nesprávna a nepravdivá, v neprospech spotrebiteľa. Údaj o RPMN sa považuje za jeden z najdôležitejších údajov, pretože uvedený údaj zohľadňuje všetky náklady, ktoré musí spotrebiteľ za úver uhradiť a preto je najlepším indikátorom posúdenia vhodnosti či nevhodnosti úveru. Keďže zmluva o úvere neobsahuje správny údaj o výške RPMN, teda nespĺňa základnú náležitosť zmluvy o spotrebiteľskom úvere, poskytnutý úver sa v zmysle ust. § 11 ods. 1 písm. d) považuje za bezúročný a bez poplatkov.

41. Podľa § 255 ods. 1 CSP, súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

42. Podľa § 262 ods. 1 CSP o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

43. Podľa § 262 ods. 2 CSP o výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

44. Keďže žalobca bol v konaní úspešný v celom rozsahu, vznikol mu voči žalovanému nárok na náhradu trov konania v plnom rozsahu. O konkrétnej výške trov rozhodne súd podľa § 262 ods. 2 CSP samostatným uznesením po právoplatnosti tohto rozsudku.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresný súd Vranov nad Topľou, písomne, v potrebnom počte vyhotovení.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak

- a) sa týkajú procesných podmienok,
- b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,
- c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo
- d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.